

ZARYS HISTORII KLUBU

Dr Maja Trochimczyk

Założony w 1971 roku, Klub Kultury im. Heleny Modrzejewskiej jest organizacją apolityczną, dedykowaną promocji polskiego dziedzictwa kulturalnego, oraz nauki i sztuki polskiej w Kalifornii.¹ Jako organizacja charytatywna typu 501(c)(3), z zatwierdzonym przez IRS numerem EIN 20-3491956, Klub jest sponsorem wydarzeń kulturalnych w Los Angeles i okolicach. Finansowany dochodami ze składek członkowskich oraz indywidualnych donacji, Klub organizuje spotkania z artystami, naukowcami, dziennikarzami i muzykami, oraz prezentuje publiczne koncerty, przedstawienia teatralne, filmy i wystawy.

Klub na wystawie Modrzejewskiej w Laguna Art Museum, po wykładzie Prezes Mai Trochimczyk, marzec 2019. Od lewej: Maria Kubal, Chris Justin, dr Elżbieta Trybuś, dr Maja Trochimczyk, Evan Inglis, Jadwiga Inglis, Danuta Król, dr Andrew Inglis, Katarzyna Sądej, Monika Chmielewska-Lehman, Krystyna Kuszta, Anna Briscoe.

Patronką Klubu jest polska aktorka Helena Modrzejewska (1840-1909), która wyemigrowała do Kalifornii w latach 70-tych XIX wieku i została jedną z najsłynniejszych aktorek szekspirowskich epoki, występując w wielu krajach w ponad 4.300 przedstawieniach, w tym 2.250 występów w sztukach Szekspira. Helena

¹ Tekst oparty na informacjach zebranych z wielu źródeł, w tym, Maria Piłatowicz, red. *Pierwsze 25 Lat...* (1997), materiały archiwalne Klubu, klubowe Księgi Spotkań, archiwa American Council of Polish Culture, Polish Museum of America, i w zbiorach prywatnych: Valerie Dudarew-Ossetyńska Hunken, Jerzy Zagner, Jolanta Zych, i in.

Modrzejewska była nie tylko aktorką, reżyserem teatralnym, i producentem, ale także kostiumografem, sponsorem takich słynnych osobistości, jak Ignacy Jan Paderewski i Władysław Benda, mużą artystów (pisarz Henryk Sienkiewicz, poeci Henry Wadsworth Longfellow, Richard Watson Gilder, John Steven McGroarty), projektantką wnętrz, ikoną stylu, pisarką, czy ilustratorką. Później była także rolnikiem, właścicielem ziemskim, ogrodnikiem i znawcą botaniki, a zwłaszcza róż. Ciekawe, że tak wiele organizacji w południowej Kalifornii wybrało ją sobie za patronkę. Fundacja im. Heleny Modrzejewskiej od 1991 roku opiekuje się Arden, posiadłością Modrzejewskiej w hrabstwie Orange (<https://www.helenamodjeska.net>). Towarzystwo im. Heleny Modrzejewskiej zbierało dokumenty, zamawiało repliki kostiumów czy portretów gwiazdy. Krótkotrwały Polsko-Amerykański Zespół Teatralny im. Heleny Modrzejewskiej w Los Angeles, założony w 1983 roku przez Hannę hr. Tyszkiewicz i Henryka Rozpędowskiego, wystawiał polskie sztuki.² Od 2007 roku, działa Teatr Modrzejewskiej (Modjeska Playhouse, <http://www.mphstage.org>) w hrabstwie Orange.

Nasz Klub jest najstarszą z istniejących do dzisiaj organizacji polskich w Los Angeles i prowadzi najbardziej intensywną działalność. Poprzedziły nas tutaj: a) Komitet Upamiętniający Modrzejewską (Modjeska Commemoration Committee) z 1949 roku; b) Teatr im. Modrzejewskiej (Modjeska Players), założony i prowadzony przez Leonidasa Dudarewa-Ossetyńskiego w latach 1955-57, oraz c) Komitet Pomnika Heleny Modrzejewskiej (Helena Modjeska Memorial Committee) Stanisława Szukalskiego, aktywny na przełomie lat 1960-tych i 1970-tych. Obecnie Klub zaprasza wybitnych gości z Polski i współpracuje z takimi instytucjami akademickimi i kulturalnymi regionu, jak Polski Festiwal Filmowy w Los Angeles, Centrum Muzyki Polskiej w Uniwersytecie Południowej Kalifornii, Bowers Museum w Santa Ana, Helena Modjeska Foundation w Orange County, Arden – Helena Modjeska Historic Home, UCLA, Klub PAPA, Klub PIE, Polski Salon Artystyczny w San Diego, Polski Salon Teatralny w Toronto, i inne. Cieszymy się również z bliskiej współpracy z Konsulatem RP w Los Angeles. Członkowie Klubu to profesjonaliści (lekarze, prawnicy, profesorowie uniwersytetów, biznesmeni, artyści, muzycy i inni), którzy często biorą aktywny udział w przygotowaniu spotkań. Działalność Klubu im. Heleny Modrzejewskiej i jego władz została nagrodzona wieloma polskimi odznaczeniami państwowymi. Przez pięćdziesiąt lat aktywności Klub zorganizował setki wydarzeń kulturalnych, w tym: publiczne spotkania z zasłużonymi przedstawicielami kultury i nauki polskiej, wykłady, projekcje filmów, koncerty muzyki klasycznej i jazzowej, oraz prezentacje sztuk teatralnych, monodramów i spektakli kabaretowych. Spotkania podzielone były po równi między imprezy otwarte dla szerokiej publiczności amerykańskiej i przygotowane we współpracy z polskimi i lokalnymi instytucjami kulturalnymi, oraz spotkania prywatne, dostępne tylko dla członków Klubu, odbywające się w domach prywatnych. W wydarzeniach zorganizowanych przez Klub wzięło udział tysiące widzów i słuchaczy; publiczność składała się w równej mierze z przedstawicieli Polonii jak i innych mieszkańców Kalifornii.

Papier listowy Modjeska Players, projekt Stanisława Szukalskiego, Zbiory Valerie Dudarew-Ossetyńskiej Hunken.

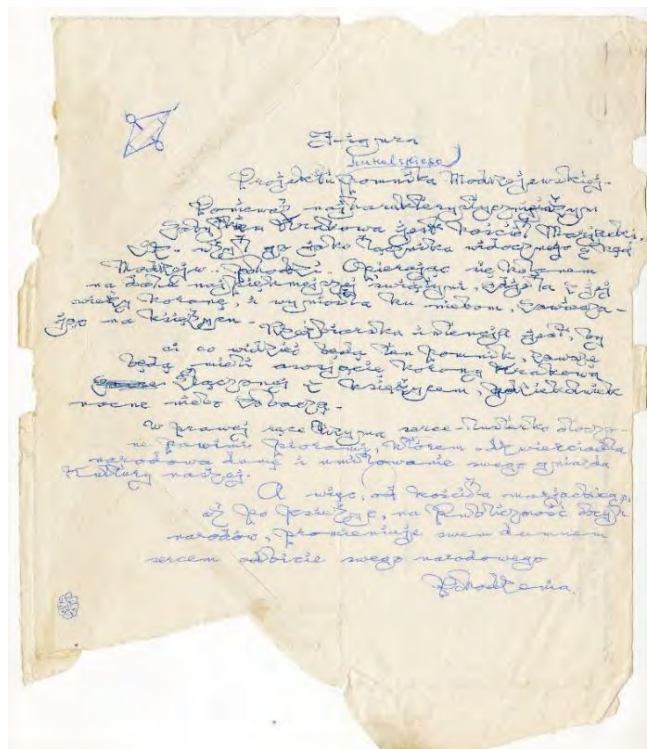
Podczas siedmioletniej kadencji założyciela Klubu, aktora i reżysera, Leonidasa Dudarew-Ossetyńskiego (1910-1989), Prezesa w latach 1971-1978, głównym celem Klubu była promocja kultury polskiej wśród publiczności amerykańskiej, w wydarzeniach o wielkim znaczeniu historycznym. Przykładem mogą tu być obchody 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika w 1973 roku, uczczone wydaniem specjalnych kopert ze stemplem zaprojektowanym przez artystę Stanisława Szukalskiego (1893-1987), członka Klubu w latach 1971-78, czy niezrealizowane projekty pomnika Heleny Modrzejewskiej, nad którymi Szukalski pracował już na przełomie lat 1960/70-tych.

² Zob. Czesław Czaplinski, *Polski Teatr w Los Angeles*. "Przegląd Polski", 17 września 1982, s. 9.

Koperta ze stemplem okolicznościowym Stanisława Szukalskiego (1893-1987), przygotowana z okazji 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika (19 lutego 1973, znaczek wydany 23 kwietnia 1973). Archiwum Klubu. Dar Polish Museum of America w Chicago

W niedatowanym liście do Ossetyńskiego, Szukalski sportretował aktorkę w swej rzeźbie jako tancerkę z sercem, koroną i księżycem w rękach (w stylu kastanietów flamenco), wznoszącej się nad Bazyliką Mariacką w Krakowie, „najcharakterystyczniejszym zabytkiem Krakowa” i „najpiękniejszą świątynią”. Intencją rzeźbiarza było spowodowanie, że cudowna aktorka: „na publiczność obcych narodów promieniuje swem dumnym sercem odbicie swego narodowego pochodzenia”.³ Szukalski został członkiem pierwszego zarządu Klubu, ale projekt pomnika, ważny element genezy naszego Klubu, nigdy nie został zrealizowany.

Stanisław Szukalski, projekt pomnika Heleny Modrzejewskiej z Archives Szukalski w Los Angeles, którym kieruje Glenn Bray. Rękopis listu Szukalskiego do Leonidasa Dudarew-Ossetyńskiego z opisem planowanego pomnika. Zbiory Archiwum Polish Museum of America, Chicago.

³ Niedatowany list od Stanisława Szukalskiego do Leonidasa Dudarew-Ossetyńskiego, z nadrukiem „Helena Modjeska Memorial Committee” na kopercie. Oryginał w zbiorach Polish Museum of America w Chicago.

Inny przykład to amerykańska premiera monumentalnego *Requiem* Romana Maciejewskiego (1910-1998) wystawionego w 1975 roku przez 235 muzyków z Los Angeles Master Chorale i orkiestry pod batutą Rogera Wagnera. Zaplanowanie i sfinansowanie tego ogromnego i niebywale ważnego wydarzenia to jedno z największych osiągnięć Klubu – a właściwie etap jego genezy. W materiałach archiwalnych Ossetyńskiego w Polish Museum of America w Chicago znajdują się dokumenty z 1965 roku – listy i programy koncertów zorganizowanych przez Komitet na rzecz Amerykańskiej Premiery *Requiem* Romana Maciejewskiego (Committee for the American Premiere of THE REQUIEM by Roman Maciejewski). Prezesem Komitetu był Ossetyński, a przewodniczącym Rady Nadzorczej kompozytor muzyki filmowej, zdobywca Oscara, Bronisław Kaper (1902-1983). Artur Rubinstein był honorowym przewodniczącym, a w zarządzie znajdowali się Stefan Pasternacki (1891-1981) i Jerzy Stefański (później członkowie pierwszego zarządu Klubu, od 1971 roku) oraz Henry Vars, Mihkail Chekhov i inni luminarze europejskiej emigracji w Kalifornii.

List do Wandy Wilk od Komitetu na rzecz Amerykańskiej Premiery Requiem Romana Maciejewskiego z podziękowaniem za udział w koncercie w kwietniu 1965 roku, w jednym z wielu wydarzeń dla zbierania funduszy na premierę. Zaproszenie Klubu na przyjęcie z okazji występu Krystiana Zimmermana w Los Angeles z Filharmonią Los Angeles, 9 listopada 1978 roku. Szukalski, Maciejewski, Stefan Wenta, Pasternacki, Stefański figurują tu jako członkowie Zarządu.

W pożegnalnym przemówieniu w listopadzie 1978 r. założyciel Klubu tak opisywał jego początki:⁴

„pewnego księżycowego wieczoru zebraliśmy się w Chacie Piasta dla przedyskutowania sprawy, która od dawna leżała nam na sercu. Chodziło o założenie jakiejś organizacji, która zamiast dziwacznych opłatków i święconek, nie mających nic wspólnego z obyczajem obchodzonych takowych w kraju; zajęła by się aspektami powiązanych z rodzimą kulturą i sztuką. Dwóch kompozytorów, Wacław Gaziński, Stefan Pasternacki, p. Eleonora Domachowska i ja, przemyśleliśmy jakby to uskutecznić. Jakby wypełnić pustkę i brak takowych na tutejszym terenie. Ziarno zostało rzucone”.

⁴ Zob. w tym tomie, “Sprawozdanie z Siedmiu Lat - Sprawozdanie Leonidasa Dudarew-Ossetyńskiego, Prezesa Klubu Kultury im. Heleny Modrzejewskiej w Los Angeles na Walnym Zebraniu, 17-tego listopada 1978 roku.” Maszynopis w zbiorach Polish Museum of America, Chicago.

Od założenia Klubu odbywały się spotkania i wykłady w domach prywatnych – pełne humoru i artyzmu, jak można zobaczyć na odręcznym zaproszeniu w staropolskim stylu z 1973 roku, podpisanym przez „monarchę” Klubu, Leonidasa I-szego Niewyparzonego, herbu Brodaty Ozór. Tematem spotkania w domu znanej aktorki Stephanie (lub Stefanie) Powers (członka honorowego Klubu od 2012 r.) było wysłuchanie polskiego nagrania *Requiem* Romana Maciejewskiego – niewątpliwie, aby zachęcić klubowiczów do pracy nad przygotowaniem amerykańskiej premiery wielkiego dzieła w 1975 roku. W zaproszeniu Dudarew-Ossetyński pisał:

HELENA MODJESKA ART AND CULTURE CLUB
 AFFILIATED WITH
 AMERICAN COUNCIL OF POLISH CULTURAL CLUBS
 AND POLISH-AMERICAN CONGRESS
 KLUB KULTURY IM. HELENY MODRZEJEWSKIEJ
 W LOS ANGELES
 1601 NO. FULLER AVE. HOLLYWOOD, CALIFORNIA 90046

IX - IX roku Pańskiego 1973

OFFICERS:
 LEONIDAS DUDAREW-OSSETYŃSKI
 PRESIDENT
 FRANCISZKA TUSZYŃSKA Ph. D.
 VICE-PRESIDENT
 WANDA BARAN
 ELEONORA DOMACHOWSKA
 SECRETARIS
 ANDRZEJ J. MIKULSKI Ph. D.
 TREASURER
 JERZY STEFAŃSKI
 SECRETARY-TREASURER
 ROMAN MACIEJEWSKI
 STEFANIE POWERS
 STANISŁAW SZUKALSKI
 STEFAN WENTA
 WOLANTA WOLKIECZKO-MARTUSZEWICZ
 ART ADVISORS
 ROMAN KRZEMUSKI
 LEGAL ADVISOR
 WERONIKA MARCHWIŃSKA
 BUSINESS MANAGER
 JERZY GĄSSOWSKI
 JADWIGA JASIŃSKA
 STEFAN PASTERNAKCI
 JERZY PIEROŻYŃSKI MD,
 MEMBER'S OF THE BOARD

„Ja, łaskawie panujący na Fullerowie Północnym [aluzja do adresu prezesa] zarządzający Bractwem Kulturalnym w Grodzie Aniołów – zapraszam Jaśnie Wielmożnych Państwa pod gościnną strzechę sławetnej białogłowy Stefani i Małżonka Jej Imć Pana Grzegorza Lockwooda na uciechy dworskie w czasie których to Imć Pan Maciejewski Roman, kompozytor znakomity, rodem z Lechistanu, nowożytnym zapisem magnetofonicznym *Requiem* własnej kompozycji, otworzyć nam raczy. Stoły i piwniczka obficie zaopatrzone będą w krzeczne potrawy i konfekty rozmaite. [...] Impertunem wstęp wzbroniony”.

Stoły i piwniczka obficie zaopatrzone będą krzeczne potrawy i konfekty rozmaite. Aby jednak sławetnej Pani domu zbyt niego uszczerbku nie przysporzyć, przyniesienie własnej okowity, byłoby wskazane. Przyodziać chędogo, bardzo się uprasza. Konie i czeladź, żarcie i dach nad głową zapewnione. Początek obrzędów szesnastego września, Anno Domini 1973, o trzeciej przed zachodem słońca, czyli po tułtejszem P. M., a *Requiem* rozpocznie się o zmierzchu. – Impertunem wstęp wzbroniony. Z należytych szacunkiem, ściele się uciążnie i Waszmościąnkom rączki całuję.

Leonidas I-szy Niewyparzony
 herbu Brodaty Ozór.

„Ja, łaskawie panujący na Fullerowie Północnym [aluzja do adresu prezesa] zarządzający Bractwem Kulturalnym w Grodzie Aniołów – zapraszam Jaśnie Wielmożnych Państwa pod gościnną strzechę sławetnej białogłowy Stefani i Małżonka Jej Imć Pana Grzegorza Lockwooda na uciechy dworskie w czasie których to Imć Pan Maciejewski Roman, kompozytor znakomity rodem z Lechistanu, nowożytnym zapisem magnetofonicznym *Requiem* własnej kompozycji, otworzyć nam raczy. Stoły i piwniczka obficie zaopatrzone będą w krzeczne potrawy i konfekty rozmaite. [...] Impertunem wstęp wzbroniony”.

Zaproszenie w stylu staropolskim na spotkanie 16 września 1973 roku, zbiory Archiwum Polish Museum of America, Chicago. Piastowski orzeł służył jako godło Klubu im. Modrzejewskiej do wczesnych lat 1980-tych.

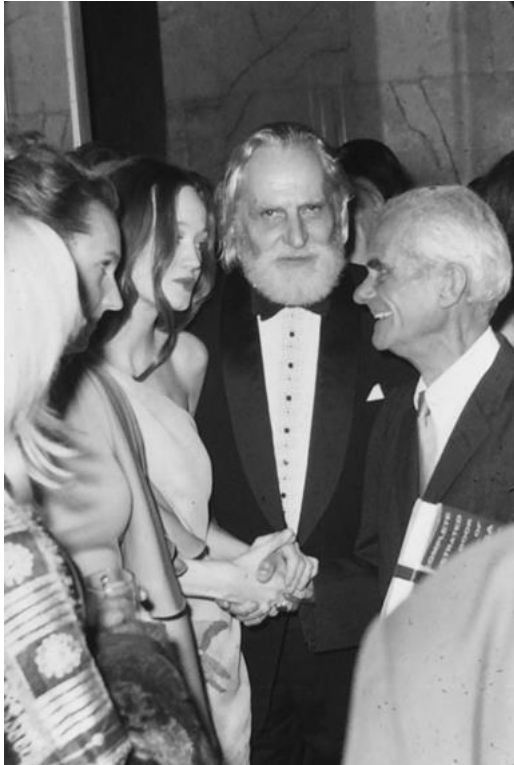
Staropolszczyzna, Lechistan oraz „Bractwo” – to echa fascynacji i pomysłów członka pierwszego zarządu Klubu, oryginalnego artysty i filozofa sztuki Stanisława Szukalskiego (1893-1987), założyciela Szczepu Rogatego Serca (1929-

1936), pasjonata tematów pra-i-pan-słowiańskich. Członkowie jego Szczepu przybierali staropolsko-brzmiące pseudonimy artystyczne, np. sam Szukalski nazwał się Stachem z Warty; blisko stąd do Leonidasa I i „Jaśnie Wielmożnych Państwa”. Gospodarzami spotkań byli patrioci polscy, jak m.in. kompozytor muzyki filmowej Stefan Pasternacki, właściciel Chaty Piasta udekorowanej w stylu podhalańskim oraz współzałożyciel Towarzystwa im. Karola Szymanowskiego (The Szymanowski Society) promującego muzykę kompozytora w latach 1977-1992.

Nawiasem mówiąc, nazywanie prezesów Klubu królami przetrwało rządy Leonidasa I, bo jego następcy sformułowali cały Poczet Królów, gdzie Leonidas I otrzymał nowy tytuł „Samozwaniec Dudarew” a po nim rządili Klubem Jerzy Zgodliwy (Gąssowski) czy Tadeusz Złotousty (Bociański)...Warto zauważyć, że w czasach Króla Leonidasa I oprócz wielkich projektów artystycznych, odbywały się też w Klubie spotkania naukowe; wykladała między innymi dr Franciszka Tuszyńska, historyk, wiceprezes Klubu, założycielka polskiej szkoły oraz Biblioteki Millennium w Los Angeles. W 1976 r. Klub planował wydanie pracy zbiorowej

o Aleksandrze Janta-Połczyńskim (1908-1974), niesłusznie zapomnianym poecie, bibliofilu, historyku Polonii i muzyki polskiej. Projekt nie został jednak doprowadzony do końca po zmianie władz Klubu w 1978 roku.

Stanisław Szukalski i Roman Maciejewski, genialni artyści, przedstawiciele przedwojennej inteligencji na emigracji, byli członkami zarządu Klubu w jego pierwszych latach (zob. listę Zarządów w niniejszym tomie). Wśród wykładawców i gości Klubu przeważała właśnie ta grupa ludzi o wybitnych osiągnięciach w Drugiej Rzeczypospolitej, którzy nie mogli lub nie chcieli powrócić po wojnie do już-nie-wolnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przykładami są: Aleksander Janta-Połczyński, poeta, pisarz, bibliofil, który uratował przez rozproszenie ważne dokumenty historii polskiej kultury; dziennikarz i pisarz Henryk Rozpędowski (ur. 1923), który pracował dla Radia Wolna Europa jako „Stanisław Julicki” i wielokrotnie wykładał w Klubie; piloci polscy zasłużeni w Bitwie o Anglię, Stanisław Skalski (1915-2004) i Generał Stanisław Karpieński (1891-1982); czy reżyserzy filmowi Roman Gantowski (kalifornijczyk) lub Zygmunt Sulistrowski (ur. 1922) z Brazylii. Występowali również w Klubie goście z socjalistycznej Polski, jak np. Wojciech Dzieduszycki (1912-2008) czy Elżbieta Jodłowska (ur.1947), ale stanowili zdecydowaną mniejszość.

Leonidas Dudarew-Ossetyński i Roman Maciejewski po premierze Requiem w Los Angeles Music Center, 1 listopada 1975. Archiwum Klubu. Dar córki Prezesa, Valerie Dudarew-Ossetyńska Hunken.

Na wersji zaproszenia z 1973 r. w kolekcji prywatnej Jerzego Zagnera, Leonidas I samookreślił się jako „Brodaty i Zawiedzony” – być może dlatego, że jego plany ambitnej działalności publicznej dla i wśród Amerykanów nie miały poparcia większości członków Klubu. Jak wynika z pożegnalnego przemówienia założyciela z 1978 roku (reprodukowanego w tym zbiorze), celem klubowiczów było raczej utrzymywanie kontaktów z kulturą i językiem polskim oraz budowanie więzi społecznościowych wśród polskiej inteligencji i kalifornijskiej Polonii. Promocją kultury polskiej „na zewnątrz”, tj. dla angielsko-języcznej publiczności kalifornijskiej, interesowali się zdecydowanie mniej. Po zakończeniu pracy jako Prezes, założyciel Klubu nadal kontynuował energiczną działalność w sferze teatralno-filmowej. Do udziału w przez siebie wyreżyserowanym spektaklu *Matka Witkacego* zaprosił z Polski w 1982 roku (w okresie stanu wojennego i represji ruchu Solidarność) znakomitą aktorkę Barbarę Krafftównę. W 1983 roku surrealistyczny i wizjonerski spektakl zdobył aż 11 nagród!

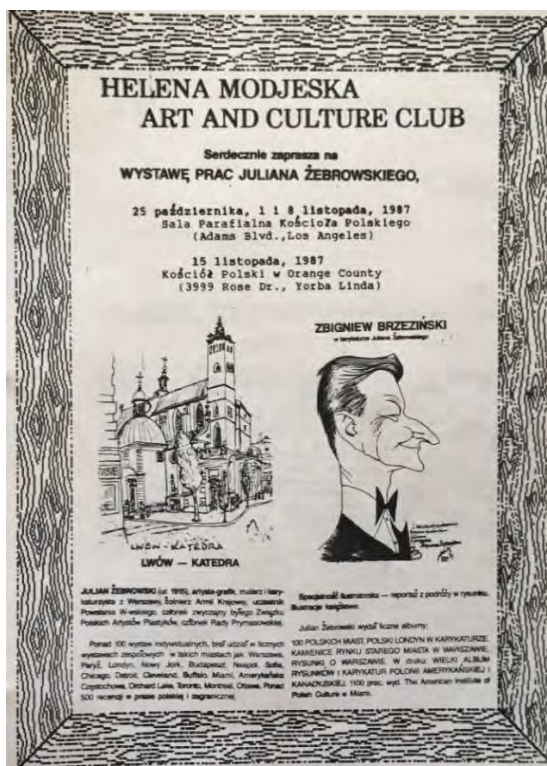
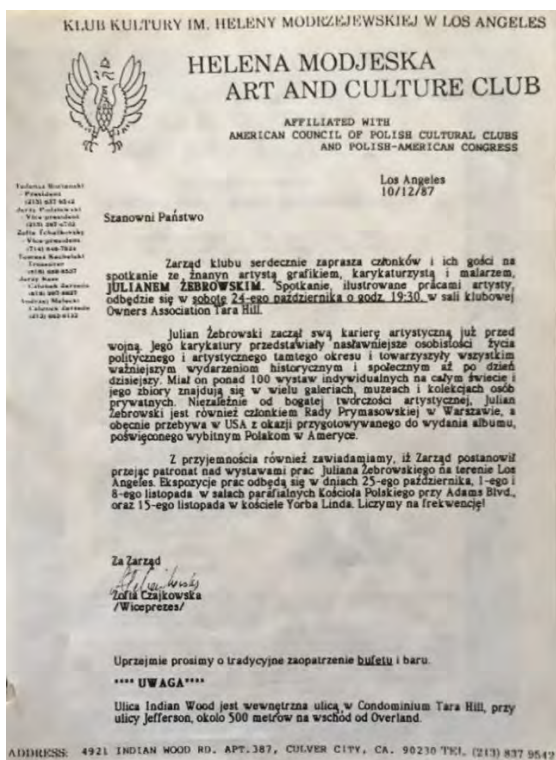
Było to niewątpliwie wydarzenie roku oraz ogromny sukces polskiego teatru nad Pacyfikiem. Szkoda jednak, że nie był to sukces Klubu. Gwiazda pozostała w Kalifornii; wielokrotnie występowała w Klubie – a w 2012 roku otrzymała nagrodę im Heleny Modrzejewskiej.

Po odejściu założyciela Klubu i nagłej śmierci drugiego Prezesa, Andrzeja Mikulskiego w 1978 roku, „pałeczkę” przejął na dwie dwuletnie kadencje Jerzy Gąsowski (1978-1982). Jego zasługą było uratowanie Klubu przed rozwiązaniem oraz transformacja misji zgodnie z życzeniami członków, utrzymujących Klub ze swoich składek. Prezes Tadeusz Bociański (1983-1989), menadżer polskich aktorów na występach w USA, miał dostęp do największych wówczas gwiazd polskiego teatru i filmu, prezentując wywiady z wybitnymi gośćmi dla członków Klubu a ich występy dla szerokiej publiczności. Ten model pracy był możliwy, gdyż wyjazdy do Kalifornii były dla polskich artystów z PRL-u bardzo atrakcyjne przez wiele lat, nawet po zmianie systemu politycznego w Polsce. Prywatno-publiczny dwoisty format działalności zastosowano np. w 1987 roku, gdy Klub zorganizował wystawy grafik polskiego artysty Juliana Żebrowskiego w salach parafialnych polskich kościołów w Los Angeles i Yorba Linda a jednocześnie zaprosił klubowiczów na prywatne spotkanie i rozmowę z artystą. Wizyta jednego z najsłynniejszych gości Klubu, laureata nagrody Nobla, Czesława Miłosza w 1984 roku została zorganizowana wspólnie z innymi organizacjami polonijnymi – Biblioteką Polską

Millennium, Parafią Matki Boskiej Jasnogórskiej, Polską Falą Radiową oraz Polsko-Amerykańską Siecią Kulturalną. Publiczny wykład odbył się w Centrum Badań Filozoficznych na ulicy Los Feliz w Los Angeles.

W działalności publicznej, Klub pomagał także innym organizacjom polskiej kultury, np. zbierał fundusze na założenie Centrum Muzyki Polskiej (PMC) w Uniwersytecie Południowej Kalifornii przez Państwa Stefana i Wandę Wilk w 1985 roku. Doroczne wspieranie projektów PMC stało się klubową tradycją. Obecnie nasza organizacja wspiera finansowo Wykłady-Recitale im. Ignacego Paderewskiego w PMC, prezentujące luminarzy muzyki polskiej co roku w październiku. Dotacje od Klubu otrzymały również festiwale filmowe.

Model ustanowiony przez Prezesa Tadeusza Bociańskiego (występy aktorów na prywatnych spotkaniach klubowych podczas tournée po zachodnim wybrzeżu USA) przetrwał przez dekady, gdy Klubem „rządzili” następcy Prezesa Bociańskiego i jego osobiści przyjaciele, w tym Witold Czajkowski (1990-1993), Zofia Czajkowska (1994-1995) oraz Edward Piłatowicz (1996-1998). Zaprzyjaźnieni działacze przygotowali uroczyste 25-lecie Klubu w 1997 r. i otrzymali z tej okazji polskie odznaczenia państwowe (lista nagrodzonych znajduje się poniżej, a opis wydarzenia w spisie spotkań).

Zaproszenie na spotkanie z grafikiem Julianem Żebrowskim 24 października 1987 roku dla członków Klubu oraz plakat wystaw jego prac w salach polskich kościołów w Los Angeles i Yorba Linda.

Jolanta Zych przejęła prezesurę w Klubie w 1998 roku i pracowała w tej roli aż przez cztery kadencje. Kontynuowała format spotkań w domach prywatnych z wybitnymi gośćmi, np. reżyserem Andrzejem Wajdą z okazji otrzymania Oscara w 2002 roku, ale również organizowała wydarzenia publiczne, np. wystawę fotografii Jana Pawła II, czy spektakl *Pastorałki* Leona Schillera przygotowany siłami Klubu i klubowiczów zrzeszonych w Teatryku Dyletantów. Przedstawienie w reżyserii Marii Piłatowicz (2002) odbyło się w teatrze Magicopolis w Santa Monica (2002); nieco później 30-lecie Klubu uhonorowano uroczystym balem.

W 2003 roku Jolanta Zych otrzymała Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej za zasługi dla szerzenia kultury polskiej za granicą. Ceremonia miała miejsce przy okazji występu Andrzeja Seweryna w Santa Monica. Sprawozdanie w polonijnym piśmie „The Voice/Głos” opublikowała Jadwiga Inglis. Prezes Zych napisała potem do Jadzi: „Miło nam, że rozsiewasz wieści o naszej działalności wśród całej Polonii. Z

pewnością przyczyniają się one do wzrostu naszej popularności. Dzięki za Twój entuzjazm i energię”.⁵ W 2006 roku, z okazji swego pierwszego występu w Klubie im. Modrzejewskiej, aktor Jan Matyjaszkiewicz napisał: „Przyjazd do Kalifornii jest dla mnie pewnym zwieńczeniem mojego życia, jako że nie planowałem tego wyjazdu na krańce ziemi. Zrobiliście mi Państwo, z Panią Jolą Zych na czele, ogromną niespodziankę, która okazała się dla mnie i dla mojej partnerki, Pani Ani Seniuk rajskim ogrodem marzeń!” Aktorka Elżbieta Jodłowska stwierdziła: „Jestem szczęśliwa, spotykając się ponownie z publicznością, która rozpieszcza mnie komplementami...” Piosenkarka Magda Umer napisała tylko kilka słów: „Bardzo dziękuję za łyzy i uśmiechy...” Musiał jej występ być bardzo wzruszający.

Z Magdaleną Zawadzką rozmawia Prezes Tadeusz Bociański. Agnieszka Holland i Prezes Andrzej Maleski.

Prezes Zych przeprowadziła także ważną operację ustanowienia publicznego statusu Klubu jako charytatywnej korporacji uznanej przez IRS w 2006 r. czyli organizacji typu 501(c)(3). Aż 35 lat upłynęło od założenia Klubu do uzyskania statusu charytatywnego! Ten fakt uwidacznia brak większego zainteresowania klubowiczów działalnością publiczną, szukaniem grantów, itp. W okresie do 1998 roku, Klub był związany organizacyjnie (opłacając składki) z dwoma polonijnymi instytucjami – Amerykańską Radą Polskich Klubów Kulturalnych (American Council of Polish Cultural Clubs, nazwa zmieniona na American Council for Polish Culture w 1997 roku) i Kongresem Polsko-Amerykańskim (Polish-American Congress). Historia ACPCC zawiera taką wiadomość: „Podczas Zjazdu w 1972 roku w American University w Waszyngtonie, D.C. członkostwo tego Klubu zostało zatwierdzone przez aklamację.” Dołączenie Klubu do ACPCC ułatwiło mu działanie jako publiczny nonprofit. Drugi tom historii ACPC z 1998 roku stwierdza, że Klub im. Modrzejewskiej już nie był częścią tej federacji.⁶

W czasie kadencji Prezes Zych, gdy sprawowałam funkcję Dyrektora Centrum Muzyki Polskiej (dr Maja Trochimczyk) przeprowadziłam w Klubie badania naukowe, wsparte przez grant Uniwersytetu Południowej Kalifornii. Badania dotyczyły roli polskich tańców ludowych i narodowych w kształtowaniu się świadomości narodowej i etnicznej Polonii. Owocami pracy były: książka wydana przez Columbia University Press, strona o tańcach ludowych i grupach tanecznych w PMC, oraz kilka artykułów.⁷ Kwestionariusze rozdawane na

⁵ Email Jolanty Zych do Jadwigi Inglis, 29 sierpnia 2003. Jadwiga Inglis, „Cavalier Cross for President of Modjeska Art and Culture Club and Andrzej Seweryn”, w „The Voice/Głos”, 1 września 2003, s. 10-11.

⁶ Charles Allan Baretzki, *The History of the American Council of Polish Cultural Clubs, 1948-1973*, wydana w 1973 roku, strona 87; Anna Chrypínska, *The History of the American Council for Polish Culture. Vol. 2, Our Second Quarter Century, 1973-1998*, wydana w 1998 roku, s. 91. Informacje przesłał Peter J. Obst, manager internetowy ACPC. <http://www.polishcultureacpc.org/>

⁷ Maja Trochimczyk, *Polish Dance in Southern California*. East European Monographs Series, Columbia University Press, 2007; „The Impact of State Ensembles Mazowsze and Śląsk on Polish Folk Dance Movement in California,” „Polish American Studies” 63, no. 1 (2006): 5-39.

spotkaniach i wypełniane przez członków Klubu porównane były z zebranymi wśród parafian Kościoła Matki Boskiej Jasnogórskiej w Los Angeles z ciekawymi wynikami. Odmienne od parafian, klubowicze byli w większości dwujęzycznymi emigrantami urodzonymi w Polsce a mieszkającymi w Kalifornii ponad dziesięć lat, z podwójnym obywatelstwem i wysokim poziomem wykształcenia. Sondaże wykazały m.in., iż klubowicze uznają polonez za główny taniec narodowy polski. Natomiast wiadomo, że wśród starszej Polonii na wschodnim wybrzeżu rolę sztandarowego tańca polskiej grupy etnicznej odgrywa polka, a jest to taniec czeski, popularny też w wśród miejskiego proletariatu i na obszarach graniczących z Niemcami i Czechami.

Kultywowanie języka i kultury polskiej nad Pacyfikiem to jeden z najważniejszych celów Klubu, tak zdefiniowany w jego konstytucji korporacyjnej (Articles of Incorporation) w 2006 roku: „Specyficznym celem tej korporacji jest: poszerzanie wiedzy o kulturze polskiej wśród jej członków i szerokiej publiczności; sponsorowanie publicznych spotkań, aby poszerzyć wiedzę o kulturze polskiej wśród nie-Polaków, organizując wystawy, wykłady, koncerty i spotkania, umożliwiając tym samym polskim artystom prezentację swoich prac”. Ta dwoista misja, ukierunkowana wewnątrz i zewnątrz jest potwierdzona w Statucie Klubu (Bylaws): „Klub jest organizacją charytatywną, społeczną i apolityczną, której cele to: 1. Popularyzacja wśród swoich członków wiedzy o polskim dziedzictwie i kulturze. 2. Organizowanie publicznych przedstawień, koncertów, wykładów i wystaw w celu zapoznania szerokiej publiczności ze sztuką i kulturą Polski.” (obecny statut z 2018 r.).

Od początku, podstawą Klubu była jego elitarność, oparta na wspólnej fascynacji rodzimą sztuką i kulturą, intelektualnej ciekawości, głębi zainteresowań i wiedzy. Warto podkreślić, że wśród współzałożycieli Klubu było dwóch kompozytorów i aktor-reżyser, czyli twórcy kultury. Ich „elitarność” oparta była na osiągnięciach, dorobku życia, czyli tzw. „meritocracy”. Korzenie takiej elitarności tkwią w tradycjach polskiej poszlacheckiej inteligencji. Zamiast „pochodzenia” biletom wstępu do grupy o wyjątkowych talentach jest sam talent właśnie, oraz jego owoce. Późniejsza, amerykańska elitarność oparta o stan zamożności i pozycję społeczną lekarzy, prawników, menadżerów lub właścicieli firm, nie wymagała już głębokiej wiedzy o kulturze, ani osiągnięć w jej praktykowaniu. Wystarczyło samo zainteresowanie oraz przynależność do tej samej grupy społeczno-ekonomicznej: zamożnych, dobrze już w nowym kraju zakorzenionych emigrantów, szukających związków z krajem, gdzie się wychowali.

*Andrzej Wajda w Klubie im. Modrzejewskiej z Tadeuszem Podkańskim, Alicją Szwaglis i Jolantą Zych (2002).
Po prawej; Krystyna Kusza, Barbara Krafftówna, Jolanta Zych i Tadeusz Podkański (2003).*

Tradycje języka polskiego, kultury i sztuki rodzimej kultywowano w Klubie przez kolejne kadencje Prezesów Doroty Olszewskiej (2006-2008) oraz Andrzeja Maleskiego (2008-2010). Koncerty, wystawy, czy projekcje filmów były jak zawsze dostępne dla szerokiej publiczności. Spotkania z gwiazdami w salonach – nie. Prezes Olszewska założyła Teatryk Śnieżynka z budującym serca programem świątecznym; natomiast Prezes Maleski zaprezentował prapremierę filmu dokumentalnego o Helenie Modrzejewskiej jako zrealizowała Barbara Myszyńska w 2009 roku.⁸ Współpraca z Festiwałem Filmów Polskich w Los Angeles od jego

⁸ Jadwiga Inglis, „Modjeska-Woman Triumphant’ Film Premiere in Los Angeles”, „The Post Eagle”, 14 paźdź. 2009.

założenia 20 lat temu miała charakter „publiczno-prywatny.” Klub wspierał Festiwal dorocznymi dotacjami w gotówce, pisał listy z gratulacjami do drukowanego programu, ale też organizował doroczne prestiżowe przyjęcia dla najwybitniejszych gości Festiwalu i klubowiczów. Organizowanie „zamkniętych” przyjęć jest jednocześnie doskonałym sposobem na zwiększenie liczby członków i zbieranie składek: w 1980-83 składki roczne w wysokości \$15 od osoby płacono ok. 40 członków, w 2018 roku, składki były dziesięciokrotnie wyższe, \$150 od osoby, a płacono je ok. 100 członków, umożliwiając tym samym działalność z większym rozmachem. Zbieranie składek to syzyfowa praca w okresie „pandemii” od marca 2020 r. – bo skoro nie ma ekskluzywnych imprez, to jak prosić o opłaty?

Kiedy zostałam wybrana jako Prezes w 2010 roku (dr Maja Trochimczyk) dzieliłam pasję Dudarewa-Ossetyńskiego, nawet jeszcze nie wiedząc nic o jego osiągnięciach. Jako muzykolog z obszerną listą publikacji naukowych i popularnych o muzyce poważnej i kulturze Polonii oraz dyrektor Centrum Muzyki Polskiej w Uniwersytecie Południowej Kalifornii przez osiem lat, w sposób naturalny grawitowałam do koncepcji Klubu, w której ważną rolę gra kulturalna działalność publiczna – promowanie polskiej kultury i sztuki we współpracy z amerykańskimi instytucjami oraz szerzenie informacji w dwóch językach, polskim i angielskim. W poprzednich latach prowadziłam wykłady dla Klubu, przedstawiając m.in. muzykę polskich kompozytorów współczesnych, Marty Ptaszyńskiej i Romana Maciejewskiego. Prowadziłam rozmowy z Hanną Kulenty, Krzesimirem Dębskim, Piotrem Adamczykiem, Danutą Szaflarską czy Urszulą Dudziak. W trakcie pierwszej kadencji zorganizowałam ponad 30 wydarzeń kulturalnych, w większości otwartych dla publiczności, nawiązując do tradycji założyciela, uzyskując granty na działalność, itp. Klub rozpoczął współpracę m.in. z Bowers Museum w Santa Ana, gdzie wystawił sztukę *Modjeska! – The Artist Dream* Ewy Boryczko, wykład prof. Beth Holmgren o Modrzejewskiej, oraz mój wykład o XIX-wiecznej pianistce-kompozytorce Marii Szymanowskiej z muzyką w interpretacji Wojciecha Kocjana w 2013. To ostatnie wydarzenie, z ponad 300 osobami na sali, reklamowane w „OC Register” i innych mediach, miało miejsce już w kadencji Andrew Dowena, ale przygotowania rozpoczęły się ponad sześć miesięcy wcześniej. Ciekawe spotkania odbywały się również w eleganckiej sali koncertowej Biblioteki Południowej Pasadeny (koncerty, kabarety, czy wykłady).

We współpracy z Konsulatem RP w Los Angeles, zorganizowaliśmy koncert Jacaranda Music, pt. *Songs of Stones (Pieśni kamieni)* prezentujący muzykę Henryka Mikołaja Góreckiego w pierwszą rocznicę śmierci kompozytora. Koncert reklamowały „LA Weekly” i inne lokalne media a bardzo chwalił interpretacje dzieł Góreckiego recenzent „Los Angeles Times”. Występ nagrany był też (wraz z wywiadami z dyrygentem i muzykami) do filmu dokumentalnego o kompozytorze, wyprodukowanego w Polsce przez Instytut Adama Mickiewicza w 2012 roku, *Please Find – Henryk Mikołaj Górecki* w reżyserii Violetty Rotter-Kozery.

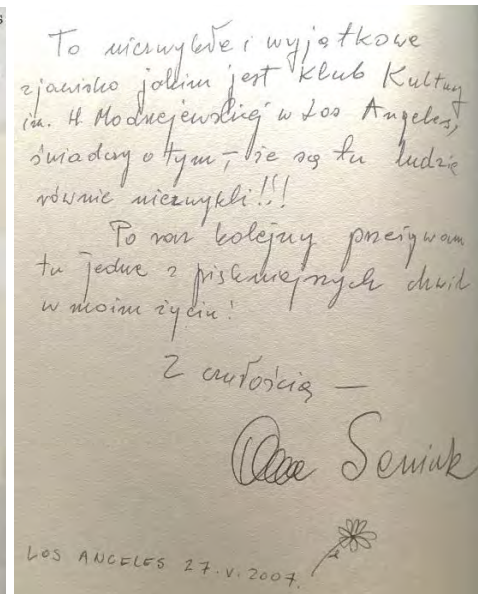
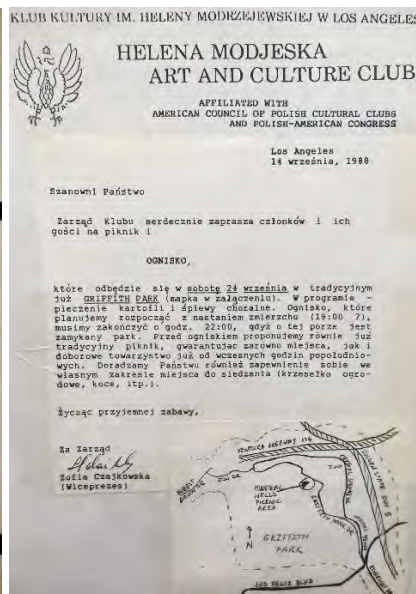
L: Krzysztof Zanussi, Jolanta Zych i Andrzej Maleski. P: Barbara Krafftówna otrzymuje Nagrodę Modrzejewskiej, Modjeska Prize 2012 od Mai Trochimczyk na otwarciu Polskiego Festiwalu Filmowego.

W 2010 roku postanowiliśmy uhonorować naszą patronkę, której setna rocznica śmierci przypadła w 2009 roku, oraz podnieść publiczny profil Klubu przez nadawanie nagród imienia Heleny Modrzejewskiej, *Modjeska Prize*. Pomysł przyniosłam do Klubu z pracy w agencjach charytatywnych w Kalifornii: wszystkie

one dają doroczne nagrody, aby uhonorować wybitne osoby, ale także promować swoją misję i pracę. Pierwszą nagrodę Modjeska Prize 2010 otrzymał wspaniały aktor Jan Nowicki. Ten polski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny, reżyser teatralny, pedagog, felietonista, pisarz i poeta ma olbrzymi dorobek artystyczny. Wystąpił w ponad 90 filmach! Wydarzenie sfilmowała ekipa TV Polonia a sprawozdanie wielokrotnie nadawała polska telewizja w migawkach informacyjnych emitowanych w kraju i na świecie, obecnie na Vimeo i YouTube. Inny sposób podwyższenia profilu publicznego organizacji, to obchody rocznic. Po balu 25-lecia i balu 30-lecia nadszedł czas na bal 40-lecia w lutym 2012 r. Była to okazja uhonorowania dwudziestu działaczy i działaczek Klubu dyplomami od hrabstwa i miasta Los Angeles. Dwadzieścia medali, o które wystąpiłam do rządu polskiego we współpracy z Konsul Generalnym RP Joanną Kozińską-Frybes, przyznano dopiero w 2013 roku. Dzięki Pani Konsul specjalny plakat na 40-lecie Klubu zaprojektował słynny polski artysta, Lech Majewski.

Niecałe pół roku Prezesem była Elżbieta Kański (wcześniej, od 2010 r., pracowała w zarządzie jako Wiceprezes). Przejęła władzę po moim odejściu w szóstym miesiącu mej drugiej kadencji, która trwała do 8 grudnia 2012 roku. Przepracowałam się przygotowując tak wiele imprez Klubu, prowadząc promocję, sama wożąc sprzęt, pisząc zaproszenia, podania o granty i medale. Ostatnim moim projektem był występ Anny Seniuk w Magicopolis w dniu 2 grudnia 2012. Ciężka praca zaowocowała wieloma ważnymi wydarzeniami kulturalnymi. W dniu 15 marca 2013 r., już podczas kadencji Prezes Kańskiej, odbyła się uroczystość wręczenia 20 medali prezesom i członkom zarządu z okazji 40-lecia Klubu. Konsul Joanna Kozińska-Frybes nadała założycielowi pośmiertnie Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostałych 19 działaczy Klubu otrzymało medale od Ministerstwa Kultury, „zasłużony dla kultury polskiej”. To prawdziwy rekord ilości polonijnych nagród!

W kwietniu 2013 roku Andrew Z. Dowen, poprzednio członek zarządu od 2010 r., został prezesem na trzy kadencje, do 2018 roku. W tym czasie, oprócz eleganckich spotkań z gwiazdami ekranu tylko dla członków, Klub przedstawił wiele ważnych, publicznych wydarzeń, jak występy teatru Fantazja z Sydney, Australia; oraz koncerty, recitale czy sztuki w wykonaniu muzyków i aktorów z Polski. Spotkania odbywały się, m.in., w teatrze Odyssey w Los Angeles, teatrze Magicopolis w Santa Monica, bibliotece Beverly Hills, urokliwym McGroarty Arts Center w górach, prawie w stylu podhalańskim, idealnym miejscu na spotkania świąteczne, oraz w domach prywatnych. Klub rozwinął skrzydła otrzymując wiele grantów od Konsulatu RP w Los Angeles i przygotowując wspólne wydarzenia kulturalne, np. koncert Grażyny Auguścik (marzec 2015) lub sztuka Sławomira Mrożka, Emigranci (wrzesień 2015). Organizowano również eleganckie bale sylwestrowe w oryginalnej oprawie artystycznej, zaprojektowanej przez Krystynę Okuniewską.

Program wieczoru autorskiego Czesława Miłosza (1984). Zaproszenie na ognisko „Sobótkowe” w parku Griffith w Los Angeles (1988). Wpis aktorki Anny Seniuk do Księgi Spotkań z podziękowaniem (2007).

Największe projekty moich dwóch kadencji od czerwca 2018 roku to obchody 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę w 2018 roku, oraz obchody 50-lecia Klubu w 2021 roku. W 2018 r. pomogliśmy Konsulatowi zorganizować koncert rocznicowy w Colburn School of Music, z wsparciem finansowym Polskiej Fundacji Narodowej. Utwory Chopina, Paderewskiego i Beethovena usłyszeliśmy w wykonaniu znakomitej pianistki Kate Liu. Przemówienia wygłosili Senator Anna Maria Costa Anders i Konsul Generalny RP Jarosław Łasiński. Na klubowym koncercie pt. „Sto Lat Polski w Muzyce”, w eleganckiej rezydencji Państwa Kołodziej w Beverly Hills wystąpiła mezzosopran Katarzyna Sądej z akompaniamentem Barbary Bochenek, oraz kompozytor-pianista Miro Kępiński. Ostatnim spotkaniem „osobistym” był wzruszający koncert poezji śpiewanej Dominiki Świątek z pianistą Andrzejem Perkmanem w wypełnionej po brzegi sali biblioteki Santa Monica w lutym 2020. Laureat nagrody Emmy, Andrzej Warzocha, zapewnił im cudowną oprawę dźwiękową. Planów na marzec już nie mogliśmy zrealizować, bo gubernator ogłosił stan wyjątkowy. Od września 2020 roku ze względu na zakaz spotkań osobistych przez stan Kalifornia organizujemy co-miesięczne rozmowy w formacie wirtualnym Zoom; niestety frekwencja nie dopisuje jak na eleganckich przyjęciach w Beverly Hills. Musimy się uzbroić w cierpliwość. Natomiast format wirtualny ma swoje zalety, gdyż mieliśmy możliwość przeprowadzenia prezentacji i dyskusji z gośćmi z Polski, Kanady oraz Anglii.

Technologia miała i ma wielki wpływ na działania klubowe, od maszyny do pisania z przebitką, zaproszeń pisanych ręcznie a wysyłanych pocztą, do komputera i wiadomości emailowych. Od ręcznych wycinanek i przyklejank na zaproszeniach (nie było GPS, więc potrzebne były mapki z instrukcjami o dojeździe) do telefonów komórkowych i grafiki cyfrowej... Od spotkań osobistych, niezapomnianych, nie wszystkich utrwalonych na zdjęciach, do nagrań wideo w formacie Zoom. Dziwny ten świat widziany przez Zoom. Niby zapisane cyfrowo jest każde słowo, każdy gest, a jednak czegoś brakuje – tej niepowtarzalnej atmosfery osobistego kontaktu, nieprzewidzianego przebiegu wieczoru, wraz ze spontanicznymi przerywnikami czy dygresjami... Jednym słowem, żywych i prawdziwych ludzi.

Dokumentację archiwalną działalności Klubu stanowiły Księgi Spotkań z zaproszeniami i podpisami gości. Dokumentacja publiczna wydarzeń klubowych to strona internetowa założona w 1996 roku, zaprojektowana i prowadzona przez artystkę Ewę Chodkiewicz-Świder (1950-2019) na serwerze iPower (Modjeska.org), uzupełniona o wersję angielską w 2010 roku (ModjeskaClub.org w formacie w pełni dwujęzycznym, opartym na projekcie graficznym Ewy). W czerwcu 2010 roku powstał blog „ModjeskaClub.blogspot.com” po angielsku, aby szerzej informować Amerykanów o kulturze polskiej i wydarzeniach kulturalnych w Kalifornii. Do dzisiaj nasz angielski blog miał 84.792 gości, opublikowano 86 wiadomości, w tym najpopularniejsze o balu 40-lecia, programie kosmicznym Andrew Dowena w JPL i balecie Stefana Wenty. W 2013 r. strona Modjeska.org została zaprojektowana od nowa i przeniesiona na inny serwer goDaddy przez Jacka Roszkowskiego, tracąc piękny układ i dwujęzyczność, a zyskując „nowoczesność” języka oprogramowania. Obecnie zaś musi być rekonstruowana z powodu zmiany systemu na niekompatybilny z poprzednim przez firmę goszczącą naszą stronę (praca w trakcie). Trudną w obsłudze stronę internetową wspomaga blog angielski oraz blog z informacjami po polsku, „KlubModrzezewskiej.blogspot.com” (od 2018 r.).

Jan Englert, Tadeusz Bociński, 2000. Jerzy Antczak, Jan Kidawa-Błoński, Jadwiga Barańska, 2011. Andrzej Seweryn, 2003.

Publikacje o Klubie Kultury im. Heleny Modrzejewskiej ukazywały się w prasie, radiu i telewizji. O Klubie pisały w Polsce gazety, tygodniki i miesięczniki, m.in.: „Literatura”, „Kultura”, „Perspektywy”, „Przekrój” (Mieszanka Firmowa Rogowskiego), „Kobieta i życie”, „Ruch Muzyczny”. Za granicami kraju sprawozdania publikowały: „Wiadomości” (Londyn) i „Kultura” (Paryż) w latach 1970-tych, oraz w USA i Kanadzie: „Gwiazda Polarna”, „Gazeta” (Toronto), „The Cosmopolitan Review”, „Culture Avenue”, „Przegląd Kwartalny” („Quarterly Review”) ACPCC, „Polonia Kalifornijska”, „Polish American Journal”, „Post Eagle”, „White Eagle/Biały Orzeł”, „The Voice/Głos”, „Nowy Dziennik”, „News of Polonia”, „PAHA Newsletter”, i blogi, Chopin with Cherries czy PAHA News. Stacje telewizyjne i radiowe nadawały programy o Klubie: TV Polonia, TVP 1 – program „Pegaz”, Polska Fala Radiowa w Los Angeles, Radio Accent On! LA Talk Radio, i in. Tematów dostarczały unikalne wydarzenia klubowe, w tym wiele prapremier i amerykańskich premier muzycznych, teatralnych i filmowych. Oprócz *Requiem* Maciejewskiego w 1975 r. Klub zorganizował amerykańską premierę jego *Tria Matinata* (2001); *Elegii o świerku* Wacława Gazińskiego (1980); *Koncertu Jankiela z XIX. wieku* (2011), *Inspiracji* Miro Kępińskiego (2018), i in. Dziełem Klubu były prapremiery filmów *Niemcy* Zbigniewa Kamińskiego (1996) oraz *Modjeska – Woman Triumphant* Barbary Myszynskiej (2009). W Klubie odbyły się pierwsze w świecie prezentacje słynnej sztuki *Emigranci* Sławomira Mrożka (połowa lat 1970-tych) i nowej, eksperymentalnej sztuki pt. *Helena* Marty Ojrzyńskiej (2019).

Przyjęcia dla Polskiego Festiwalu Filmowego. Strona Księgi Spotkań z wpisami młodych filmowców: Bartek Gliniak, Marta Honzatko, Anna Kostrzewska, Beverly Hills, październik 2011. | Zarząd Klubu z Krzysztofem Zanussim, Beverly Hills, październik 2014. Lila Chmielewska, Wanda Presburger, Wiceprezes Krystyna Bartkowska, K. Z., Jolanta Uniejewska, Prezes Andrew Downen, Danuta Zuchowska, Krystyna Okuniewska, Andrzej Maleski. Fot. Jadwiga Inglis.

GOŚCIE KLUBU

Lista gości Klubu od 1971 roku zawiera nazwiska luminarzy kultury polskiej z wielu dziedzin. W okresie 1971-1982, było wśród nich wielu emigrantów, przedstawiciele inteligencji, weteranów Armii Krajowej, czy Armii Andersa, którzy nie mogli powrócić do kraju po drugiej wojnie światowej, oraz emigrantów, jacy wyjechali z Polski wcześniej. Od 1983 roku zdecydowanie przeważali goście ze „Starego Kraju. Zapewniał im przyjazd „impresario” Tadeusz Bociański i jego następcy, a członkowie Klubu stracili zainteresowanie kulturą polską tworzoną na emigracji, kierując spojrzenie na PRL, a po 1989 roku – Trzecią Rzeczpospolitą.

Do dziś, na całym świecie sławni są głównie ci artyści polscy, jakich wykreowali propagandyści PZPR. Generacja AK-owców, czy Sybiraków została zagubiona w tumultcie historii; odtworzenie ich wkładu do kultury polskiej to zadanie na przyszłość. Aby łatwiej namówić polskie gwiazdy sceny i ekranu do przyjazdu do Kalifornii, Klub im. Modrzejewskiej współpracował z innymi lokalnymi klubami, organizując gościom kilka występów – w Polskim Salonie Artystycznym w San Diego (Prezes Jerzy Barankiewicz) i w Klubie PIE w Riverside (Prezes Witold Frączek). Gości „politycznych” często dzielił z Klubem Konsulat RP w Los

Angeles (np. Ambasador Janusz Reiter, Minister Leszek Balcerowicz, Redaktor Adam Michnik). Aktorzy i reżyserzy, którzy przyjeżdżali na Polski Festiwal Filmowy w Los Angeles brali udział w ekskluzywnych, galowych przyjęciach, jakie Klub organizował dla gości Festiwalu.

Andrzej Seweryn, nagroda Modjeska Prize 2020 w Zoom, od lewej od góry: dr Elżbieta Trybuś, dr Maja Trochimczyk, Anna Sadowska, Maria Kubal, dr Andrzej Targowski, dr Irmína Targowska, Krystyna Kusza, Katarzyna Śmiechowicz, Jolanta Zych, Andrzej Seweryn, Elżbieta Kańska. | Monika Chmielewska-Lehman w Helladzie, 2018.

Teatr i film – reżyserzy, operatorzy: Jerzy Antczak (członek honorowy Klubu), Filip Bajon, Balbina Bruszevska, Ryszard Bugajski (laureat Modjeska Prize 2013), Eugeniusz Czekalski, prof. Janusz Degler, Zofia Dobrzańska, Leonidas Dudarew-Ossetyński, Jerzy Grotowski, Robert Gliński, Jerzy Hoffmann, Agnieszka Holland, Grzegorz Jarzyna, Zbigniew Kamiński, Janusz Kamiński, Dorota Kędzierzawska, Jan Kidawa-Błoński, Lech Majewski, Wojciech Maciejewski, Krzysztof Malkiewicz, Barbara Myszyńska, Maria Piłatowicz, Mark Robson, Zbigniew Rybczyński, Jerzy Skolimowski, Jolanta Siemieniewska, Witold Starecki, Zygmunt Sulistrowski (Brazylia), Stefan Szlachtycz, Matt Szymanowski, Jerzy Stuhr, Henryk Tomaszewski, Andrzej Wajda, Stefan Wenta, Ophra Yerushalmi, Krzysztof Zanussi, Janusz Zaorski i Zbigniew Zamachowski.

Teatr i film – aktorzy: Piotr Adamczyk, Jadwiga Barańska (laureatka Modjeska Prize 2018), Balbina Bruszevska, Marek Chodaczyński, Piotr Cyrwus, Kazimierz Cybulski, Renata Dańska, Zofia Dobrzańska, Jan Englert (wielokrotnie, laureat Modjeska Prize 2021), Monika Ekiert, Romuald Gantkowski, Paulino Garcia, M. Gerlicz-White, Robert Gliński, Stanisław Górka (wielokrotnie), Artur Gotz, Jerzy Grotowski, Marcin Harasimowicz, Marta Honzatko, Alina Janowska (wielokrotnie), Krzysztof Janczar, Grzegorz Jarzyna, Emilian Kamiński, Janusz Kamiński, Aleksandra Kaniak, Dorota Kędzierzawska, Jerzy Kopczewski (wielokrotnie), Tomasz Kot, Tola Korian, Barbara Krafftówna (wielokrotnie, Laureatka Modjeska Prize, 2011), Tomasz Krzysztofik, Ewa Krzyżewska, Szymon Kuśmider, Elżbieta Libel, Andrzej Mikulski, Jan Machulski, Maria Mamona, Jan Matyjaskiewicz, Stanisław Michno, Jan Nowicki (laureat Modjeska Prize, 2010), Maria Nowotarska i Agata Pilitowska (wielokrotnie, laureatki Modjeska Prize, 2019), Anna Nehrebecka, Marta Ojrzyńska, Daniel Olbrychski, Marian Opania, Stephanie Powers, Jan Pietrzak, Małgorzata Potocka, Beata Poźniak (laureatka Modjeska Prize, 2021), Marek Probosz, Omar Sangare, Zofia Saretok, Beata Ścibakówna, Andrzej Seweryn (wielokrotnie, laureat Modjeska Prize, 2020), Anna Seniuk (wielokrotnie), Justyna Sienczyło, Katarzyna Śmiechowicz, Danuta Stenka, Jerzy Stuhr, Danuta Szaflarska, Grażyna Szapołowska, Joanna Szczepkowska, Włodzimierz Staniewski; Jerzy Stefański, Jerzy Trela, Marcin Walewski, Teresa Warras, Zbigniew Zamachowski, Andrzej Zaorski, Magda Zawadzka, Wiktor Zborowski i Artur Żmijewski.

Marta Ojrzyńska, 2019. Fot. Bartosz Nalazek; Lech Majewski w rozmowie z Elżbietą Kańską, 2018.

Grupy teatralne: Kabaret Wojciecha Dzieduszyckiego z Krakowa, Kabaret Starszych Panów z Klubu PIE, Kabaret Polskiego Klubu z Las Vegas, Teatr Gardzienice, Teatr Provisorium, Teatr ZAR, Teatr Fantazja z Sydney, Australia, Teatr Polski z Polskiego Salonu w Toronto (5 razy, laureat Nagrody im. Heleny Modrzejewskiej), T.E.O.R.E.M.A.T, Teatr Polskiego Esperanta, Teatr Eskulap z Warszawy, Wrocławski Teatr Lalek i grupy Klubowe, Teatrzyk Dyletantów i Teatrzyk Śnieżynka.

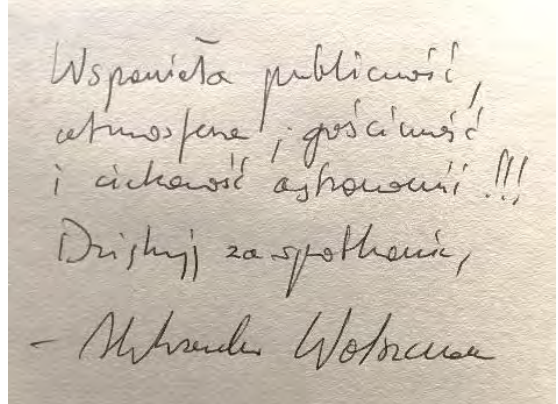
Literatura: Jarosław Abramow-Nevery, prof. Jerzy Bralczyk, Olgierd Budrewicz, Marek Jan Chodakiewicz, Kazimierz Cybulski, Krzysztof Dzikowski, Leszek Długosz, Artur Domosławski, Waław Gaziński, Magdalena Grzebałkowska, John Z. Guzlowski, Ryszard Holzer, Aleksander Janta-Pończyński, red. Julita Karkowska, Jan Kott, prof. Leonard Kress, prof. Roman Koropeckij (UCLA), Wiesław Kuniczak, red. Michał Maliszewski, Roman Makarewicz, Czesław Miłosz (Noblista), Anna Maria Mickiewicz (Londyn), Jan Nowak-Jeziorański, Kazimierz Ostaszewicz, Maria Piłatowicz, prof. Iwo Cyprian Pogonowski, Edward Redliński, dr Janusz Rek, Henryk Rozpędowski, dr Kleofas Rundzio, Michał Rusinek, Harvey Sarnier, Stefan Sołtysik, Jan Tadeusz Stanisławski, Adrianna Szymańska, dr Leszek Szymański, Jerzy Surdykowski, prof. Tymon Terlecki (Chicago), Olga Tokarczuk, Teresa Torańska, dr Franciszka Tuszyńska, Ewa Wojdyłło, Adam Zagajewski oraz Szczepan Zimmer.

Muzyka poważna: Piotr Anderszewski, Dorota Anderszewska, Michał Białek, Barbara Bochenek, Joanna Bruzdowicz, Halina Czerny-Stefańska, Janice Foy, Waław Gaziński, Kwartet Gitarowy – Poznań, Tomasz Golka, Maciej Grzybowski, Barbara Hesse-Bukowska, Mark Alan Hilt, Jacaranda New Music Group, Kevin Kenner, Adam Kośmiejca, Wojciech Kocyan, Róża Kostrzewska-Yoder, Monika Kozłowska, Veronika Krausas, Teresa Kubiak, Hanna Kulenty, Roman Maciejewski, Karolina Naziemiec, Jan Jakub Omsky, Jan Kanty Pawłuśkiewicz, Małgorzata Piętkiewicz-Jedynak (wykład), Joanna Różewska-Kulaszińska, Katarzyna Sądej, Stanisław Skrowaczewski, Marek Szpakiewicz, dr Maja Trochimczyk (wykłady o Romanie Maciejewskim, Marii Szymanowskiej i tango, spotkania z Martą Ptaszyńską, Hanną Kulenty i Krzesimirem Dębskim), Krystian Tkaczewski, Joanna Trzeciak, Bartosz Urbanowicz, Wanda Wilk, Marta Wryk, Bracia Kasper, Łukasz i Dominik Yoder, Krystian Zimmerman i Marek Żebrowski (wielokrotnie).

Jazz, muzyka filmowa i popularna: Grażyna Auguścik z Paulinho Garcia, Adrianna Biedrzyńska, Ewa Błaszczuk, Stan Borys, Jacek Cygan, Diane Davidson oraz Dixy Co., Urszula Dudziak, Krzesimir Dębski, Krzysztof Dzikowski, Marta Honzatko, Elżbieta Jodłowska (wielokrotnie), Anna Kostrzewska, Jan A.P. Kaczmarek, Miro Kępiński, Konrad Mastyło, Los Angeles Jazz Quartet, Wojciech Młynarski, Karolina Naziemiec, Arkadiusz Niezgoda, Darek Oleszkiewicz (wielokrotnie), Stefan Pasternacki (wielokrotnie), Jan Kanty Pawłuśkiewicz, grupa Piramidy (Piotr Kajetan Matczuk i Tomasz Imienowski), Piotr Rubik, Beata Rybotycka, Zbigniew Sekulski, Dominika Świątek z Andrzejem Perkmanem, Mikołaj Stroński, Andrzej Sikorowski, duet akustyczny Shandy i Eva (Shandrelica Casper i Ewa Żmijewska), Grzegorz Turnau, Wiktoria Tracz, Magda Umer, Jacek Wójcicki, Aga Zaryan i Maciej Zembaty.

Polityka i ekonomia: Sekretarz Stanu i Senator RP Anna Maria Anders, Prof. Włodzimierz Anioł, prof. Leszek Balcerowicz, Konsul Generalny RP Mariusz Brymora, Konsul RP Roman Czarny, Ambasador RP Przemysław Grudziński, Konstanty Gebert i Joanna Podolska, Maciej Henzler, Pierwsza Dama RP Maria Kaczyńska, Jan Karski, Jacek Kalabiński, Julita Karkowska („Nowy Dziennik”), Gen. Stanisław Karpiński (uczestnik Bitwy o Anglię), Konsul Generalny RP Krzysztof Kasprzyk, Krzysztof Kozłowski, Maciej Kozłowski, prof. Andrzej Korboński, Antoni Macierewicz, Aleksander Małachowski, Jan Małek, Adam Michnik (3 razy), Leszek Moczulski, Jan Nowak Jeziorański (dwa razy), dr Bogdan Oppenheim, Ks. Biskup Tadeusz Pieronek, Małgorzata Piętkiewicz-Jedynak, Witold Osiatyński, Jerzy Pujdak, Ambasador RP Janusz Reiter, pułkownik Stanisław Skalski (uczestnik Bitwy o Anglię), Muzia Sierotwińska, Władysław Siła-Nowicki, prof. Kazimierz Stańczak, Jerzy Surdykowski, Konsul Generalny RP Jan Szewc, Konsul Generalny RP Krystyna Tokarska-Biernacik, Konsul RP Tomasz Trafas, Teresa Torañska, Bronisław Wildstein, Janusz Zawadzki, Minister Kultury Bogdan Zdrojewski, oraz Sybiracy, ofiary represji i deportacji sowieckich podczas drugiej wojny światowej.

Wpis Prof. Wolszczana do Księgi Spotkań 20 marca 2004.

Sztuka: Magdalena Abakanowicz, Marek Duda (wykład), Barbara Hulanicka, Janusz Kapusta, Andrzej Kołodziej, Leonard Konopelski, Ewa Matysek-Mazur, Prof. dr hab. Andrzej Mazur, dr Danuta Künstler-Langer, Monique Lehman, Rafał Olbiński, Andrzej Olszewski, dr Irena Olszewska, Prof. dr Andrzej Strachocki, Prof. dr hab. Andrzej Rottermund, Ewa Świder, Jerzy Szeptycki (emigracyjny architekt), Stanisław Szukalski, Leszek Szurkowski, Władysław Wątróbski, Hanna Wojciechowska-Roman i Julian Żebrowski.

Wystawy: Fotografie Ojca Świętego Jana Pawła II (Adam Bujak, Grzegorz Gałązka, Arturo Mari, Ryszard Rzepecki), Witold Kaczanowski, Polski Plakat Filmowy w Autry Museum, Monika Lehman (w galerii domowej w Pasadenie oraz w galerii Hellada), Tomasz Misztal, Rafał Olbiński, Prof. dr hab. Jan Wiktor Sienkiewicz, Anna Socha VanMatre, Alina Szapocznikow (wystawa rzeźby w Hammer Muzeum), Leszek Szurkowski, Bruno Schultz (we współpracy z San Diego Muzeum), Julian Żebrowski (wystawa karykatur).

Nauka i odkrycia (podróże): Artur Bartosz Chmielewski, Andrew Downen, prof. Norman Davies, Witold Frączek, Jarosław Garncarz, dr Krzysztof Górski, dr Góryński, prof. Beth Holmgren, dr Jan Iwańczyk, dr Bogusław Kuszta, David Lehman, Andrzej Lelito, Jacek Nożewnik, Edward Piłatowicz, Bogdan Plewnia, Edi i Asia Pyrek, Piotr Rybarczyk, Prof. dr Henryk Skolimowski, dr Witold Sokołowski, dr Mieczysław Słupa, dr Andrzej Targowski, dr Franciszka Tuszyńska, Marek Tuszyński, Hanna Wojciechowska-Roman, Lech Weres, prof. Andrzej Wesołowski, prof. Aleksander Wolszczan, i dr Żebrowski.

KLUB I PATRONKA, HELENA MODRZEJEWSKA

Klub Kultury im. Heleny Modrzejewskiej rozpoczął wiele projektów poświęconych propagowaniu wiedzy o Helenie Modrzejewskiej. Odbywały się wykłady na jej temat – pierwszy wygłosił Roman Makarewicz w latach 1970-tych a ostatni jak dotychczas dr Maja Trochimczyk w marcu 2019 r. Organizowano wycieczki do muzeum Modrzejewskiej w posiadłości Arden (obecnie Historyczny Dom Heleny Modrzejewskiej, własność hrabstwa Orange), przedstawienia teatralne (np. sztuki Ewy Boryczko, 2012 i Marty Ojrzyńskiej, 2019) czy pokazy filmów (np. światowa prapremiera filmu dokumentalnego *Modjeska: Woman Triumphant* Barbary Myszynskiej w 2009 roku).

Nigdy nie zrealizowano planów budowy pomników, które miały upamiętnić obecność gwiazdy w południowej Kalifornii i jej wkład w kulturę świata. Pierwsze szkice pomnika Modrzejewskiej na zamówienie naszego Klubu zostały stworzone przez jednego ze współzałożycieli naszej

organizacji, oryginalnego rzeźbiarza i artystę, Stanisława Szukalskiego (1893-1987). Jego projekty z początku lat 1970-tych przedstawiają Modrzejewską w pozie tancerki flamenco, trzymającej koronę i serce nad zarysami Kościoła Mariackiego w Krakowie. (Zob. list Szukalskiego o idei pomnika, przedrukowany powyżej).

W latach 1980-tych Klub zlecił innemu rzeźbiarzowi, Tomaszowi Misztalowi (ur. 1957) zaprojektowanie nowego pomnika, który miał zostać umieszczony w Newport Beach, gdzie Modrzejewska spędziła ostatnie lata swojego życia. Misztal przedstawił dwa projekty w formie rysunków i modeli, jeden na podstawie portretu Modrzejewskiej autorstwa Ajdukiewicza a drugi ukazujący aktorkę w bogato zdobionym kostiumie scenicznym. Poczyniono znaczne postępy w uzyskaniu niezbędnych pozwoleń na budowę. Jednak projekt nigdy nie został ukończony z powodu narastających przeszkód administracyjnych i braku wystarczającego dofinansowania. Po reaktywowaniu pomysłu w 2011 roku, Misztal dokończył głowę rzeźby w glinie, ale pomnika nie zbudowano. Wypada tu przypomnieć, że nasza gwiazda ma jeden pomnik w Kalifornii, w parku w Anaheim, odsłonięty w 1955 roku, projektu Eugen Maier-Krieg, w kostiumie Marii Królowej Szkotów.

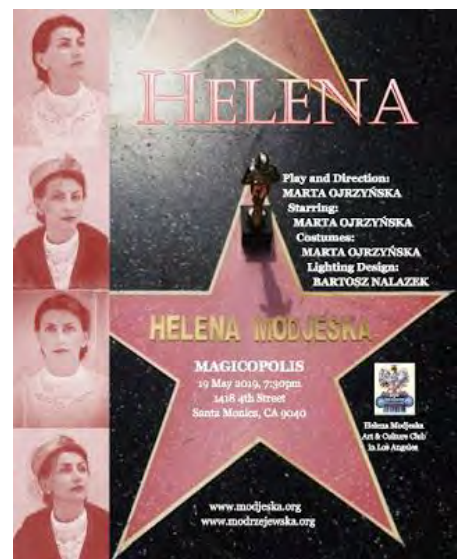

Projekt Stanisława Szukalskiego (nie zrealizowany, 1970s). Dwa projekty Tomasza Misztala, malowana glina, 2011.

22 maja 1993 roku sztukę Kazimierza Brauna *Helena: Rzecz o Modrzejewskiej*, zagrała Maria Nowotarska z Toronto. W 2011 roku do Klubu zawitała aktorka Ewa Boryczko, ze sztuką jaką sama napisała i wyreżyserowała, *Modjeska! The Artist's Dream*. Fragment spektaklu Boryczko zagrała też na uroczystym balu rocznicowym 40-lecia Klubu w lutym 2012 r. Dodatkową atrakcją jej występów były repliki autentycznych kostiumów Modrzejewskiej, odtworzonych na podstawie jej portretów i zdjęć, wypożyczonych na tę okazję z prywatnej kolekcji.

Plakat sztuki Helena Marty Ojrzyńskiej, 2019.

19 maja 2019 roku odbyła się światowa premiera nowej sztuki *Helena* napisanej przez Martę Ojrzyńską jako monodram, w którym aktorka wystąpiła sama w Magicopolis, Santa Monica. Spektakl *Helena* to opowieść o kobiecie wybitnej, wyzwolonej, pięknej, odważnej, o wielkich ambicjach. Artystce, która jako pierwsza polska aktorka w XIX wieku wyjechała za granicę i odniosła oszałamiający sukces. To opowieść o sztuce, trudnym życiu rodzinnym, walce o przetrwanie, ogromnej determinacji, sukcesie, miłości, ale też wielkiej samotności i tęsknocie. Jak pisze Marta Ojrzyńska: "Próbuję sobie odpowiedzieć na pytanie, kim byłaby dzisiaj tak wielka aktorka i jak jej droga artystyczna potoczyłaby się w dobie telewizji, filmu, i portali społecznościowych. Czym dziś jest zawód aktora i jakie stawia przed nami wyzwania. Zmierzam się z szekspirowskimi monologami granymi przez Modrzejewską, dzięki którym odniosła tak olbrzymi sukces w

Anglii i Ameryce. Przyglądam się jak postrzegana jest Modrzejewska w Kalifornii, a jak jej historia i dorobek funkcjonują w Polsce”.

MODJESKA PRIZE - NAGRODA IM. HELENY MODRZEJEWSKIEJ

W 2010 roku, aby upamiętnić swoją patronkę Helenę Modrzejewską i uhonorować osiągnięcia wybitnych artystów scen polskich, Klub ustanowił doroczną nagrodę za zasługi dla kultury polskiej w dziedzinie aktorstwa: „Nagroda im. Heleny Modrzejewskiej” (The Modjeska Prize). W październiku 2010 r. pierwszą nagrodę otrzymał aktor Jan Nowicki. W 2011 roku nagrodę otrzymali *ex aequo* aktorzy Anna Dymna i Marian Dziędziel. W 2012 roku laureatką została Barbara Krafftówna a w 2013 r. reżyser i scenarzysta, Ryszard Bugajski. W 2018 roku Klub uhonorował Nagrodą im. Heleny Modrzejewskiej Jadwigę Barańską. W 2019 r. nagrodę przyznano dwóm aktorkom z Teatru Polskiego w Toronto – Agacie Pilitowskiej i Marii Nowotarskiej. W styczniu 2021 roku nagrodę za 2020 rok otrzymał Andrzej Seweryn.⁹ Z okazji 50-lecia Klubu w 2021 roku przyznano dwie nagrody, dla aktora działającego na emigracji i dla gwiazdy teatru z Polski. Nagrody otrzymują Beata Poźniak i Jan Englert.

Agata Pilitowska i Maria Nowotarska – nagroda im. Modrzejewskiej za 2019, Zarząd i Konsul Paweł Lickiewicz, 2020.

NAGRODY DLA KLUBU

Działalność Klubu i jego władz została nagrodzona wieloma odznaczeniami, w tym sześć nagród dla całego Klubu, oraz nagrody indywidualne dla prezesów i członków Zarządu. Z okazji 40-lecia Klubu w 2012 roku medale Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej, „Zasłużony dla Kultury Polskiej” otrzymało 19 członków Zarządu, byłych prezesów, założycieli i działaczy Klubu. Z tej samej okazji, Leonidas Dudarew-Ossetyński (1910-1989), założyciel Klubu, otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Lista odznaczeń i nagród dla Klubu im. Modrzejewskiej i członków Zarządu, którzy włożyli poważny wkład w promocję kultury polskiej obejmuje 40 pozycji.

Odnaczenia dla Klubu im. Heleny Modrzejewskiej:

- 1997 – Medal Ministra Kultury „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.
- 2009 – Specjalna Nagroda Związku Artystów Scen Polskich ZASP „Za propagowanie polskiej kultury na obczyźnie” dla Klubu Kultury im. Heleny Modrzejewskiej.
- 2011 – Uchwała Rady Miasta Los Angeles z okazji 40-lecia Klubu i Dyplom Honorowy.
- 2011 – Gratulacje od Hrabstwa Los Angeles z okazji 40-lecia Klubu i Dyplom Honorowy.

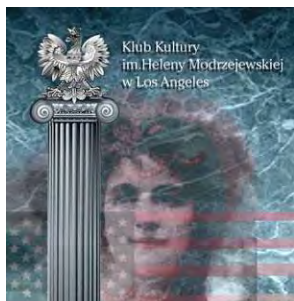
⁹ Sprawozdanie w języku polskim, „Andrzej Seweryn laureatem nagrody im. Heleny Modrzejewskiej w Los Angeles”, „Culture Avenue”, 5 maja 2021 r., <https://www.cultureave.com/andrzej-seweryn-laureatem-nagrody-im-heleny-modrzejewskiej-w-los-angeles/>. W j. angielskim, „Eminent Polish Actor Receives 2020 Modjeska Prize”, „The Post Eagle”, 9 maja 2021. <http://www.posteaglenewspaper.com/ eminent-polish-actor-receives-2020-modjeska-prize/>.

- 2012 – Gratulacje od Hrabstwa Los Angeles z okazji 40-lecia Klubu oraz Dyplomy Honorowe dla 28 członków ówczesnego i poprzednich Zarządów.
- 2021 – Gratulacje od Miasta Los Angeles z okazji 50-lecia Klubu.

Odnaczenia indywidualne dla Prezesów i Członków Zarządu:¹⁰

- 1994 – Witold Czajkowski (Prezes Klubu w latach 1990-1993), za zasługi dla szerzenia kultury polskiej za granicą, Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej
- 1998 – za zasługi dla szerzenia kultury polskiej za granicą, w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej, Krzyże Kawalerskie Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej otrzymali:
 - Tadeusz Bociański (Prezes w latach 1983-1989, w Zarządzie wiele lat).
 - Zofia Czajkowska (Wiceprezes w latach 1984-1994, Prezes, 1994-1995).
 - Maria Piłatowicz (Wiceprezes i członek Zarządu przez ponad 16 lat).
 - Edward Piłatowicz (Prezes w latach 1996-1998, w Zarządzie, 1981-1986).
- 2000 – Tomasz Kachelski (wieloletni Skarbnik Klubu) został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej za zasługi dla szerzenia kultury polskiej za granicą.
- 2003 – Jolanta Zych (Prezes Klubu w latach 1998-2006), odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej za zasługi dla szerzenia kultury polskiej za granicą.
- 2009 – Dorota Olszewska (Prezes Klubu w latach 2006-2008) otrzymała nagrodę Związku Artystów Scen Polskich ZASP „Za propagowanie polskiej kultury na obczyźnie”.
- 2011-12 – Dr Maja Trochimczyk otrzymała Dyplomy Honorowe i Uchwały od Hrabstwa Los Angeles i Rady Miasta Los Angeles z okazji 40-lecia Klubu i 15-lecia działalności jako ochotnik wśród Polonii.
- 2013 – Medale Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej, „Zasłużony dla Kultury Polskiej” dla 19 członków Zarządu, prezesów, założycieli, i działaczy Klubu (wymienionych tu w kolejności chronologicznej pracy w Klubie): Wanda Baran, dr Franciszka Tuszyńska, Stephanie Powers, Stefan Wenta, Jan Gąssowski, Tadeusz Podkański, Witold Czajkowski, Zofia Czajkowska, Tadeusz Bociański, Maria i Edward Piłatowicz, Jolanta Zych, Krystyna Kuszta, Krystyna Okuniewska, Andrzej Maleski, Danuta Żuchowska, Dorota Olszewska, Elżbieta Kańska i dr Maja Trochimczyk.
- 2013 – Leonidas Dudarew-Ossetyński (1910-1989), założyciel Klubu, otrzymał pośmiertnie Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, z okazji 40-lecia Klubu.
- 2017 – Dorota Olszewska, Prezes w latach 2006-2008, otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Plakat Ewy Świder na 25-lecie Klubu im. Modrzejewskiej oraz logo ze strony internetowej, 1996.

¹⁰ O nagrodach otrzymanych do 2009 roku, pisała Maria Piłatowicz w 2015 r., „Helena Modjeska Art and Culture Club of Los Angeles: 43 Years of Business as Usual”, w „Cosmopolitan Review”, t. 7, nr 1, luty 2015.

Nagrodzeni w 2013 roku. Od lewej: Maja Trochimczyk, Tadeusz Podkański, Krystyna Kusza, Maria Piłatowicz, Edward Piłatowicz, Jolanta Zych, Dorota Olszewska, i Krystyna Okuniewska.

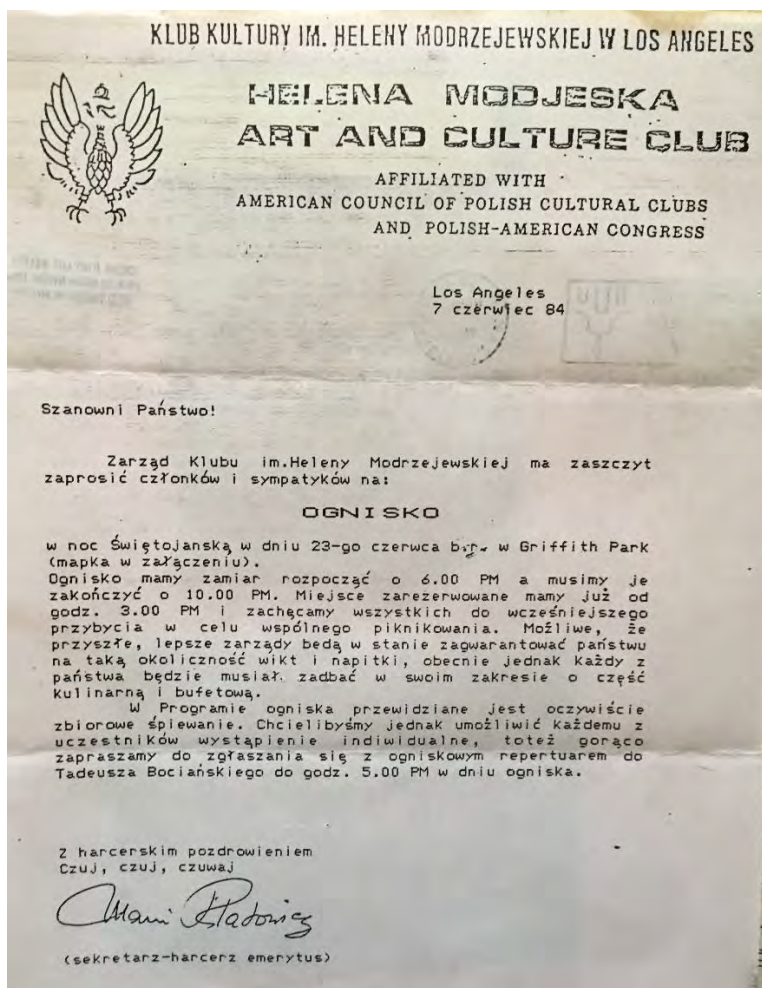
LISTA PREZESÓW KLUBU

Lista zawiera nazwiska prezesów, z datami pracy, oraz przydomkami „królewskimi” nadanymi osobiście (Leonidas I), albo przez komitet obchodów 25-lecia Klubu w 1997 r. (do Jolanty Energicznej), oraz przez komitet obchodów 50-lecia Klubu w 2021.

- Dr Maja Trochimczyk (2018-2022) *Maja Wielce Oświecona*
- Andrew Dowen (2012-2018) *Andrzej III Kosmiczny*
- Elżbieta Kański (ex officio, 2012) *Elżbieta Eminentna*
- Dr Maja Trochimczyk (2010-2012) *Maja Oświecona*
- Andrzej Maleski (2008-2010) *Andrzej II Wielowiedzący*
- Dorota Olszewska (2006-2008) *Dorota Wielkoduszna*
- Jolanta Zych (1998-2006) *Jolanta Energiczna*
- Edward Piłatowicz (1996-1998) *Edward Technokrata*
- Zofia Czajkowska (1994-1995) *Zofia Łagodna*
- Witold Czajkowski (1990-1993) *Witold Dobroduszny*
- Tadeusz Bociański (1983-1989) *Tadeusz Złotousty*
- Jerzy Gąssowski (1978-1982) *Jerzy Zgodliwy*
- Andrzej Mikulski (1978, zmarł w 1978 r.) *Andrzej I Zapomniany*
- Leonidas Dudarew-Ossetyński (1971-1978) *Leonidas I Niewyparzony, herbu Brodaty Ozór* (lub *Leonidas I Brodaty i Zawiedzony*)

Ewolucja godła Klubu, czyli orła w koronie, pokazana jest na ilustracjach. Po prawej projekt Stanisława Szukalskiego (1970), z charakterystycznymi dla niego „ozdobami” opartymi na orle piastowskim; poniżej orzeł piastowski z lat 1971-1982, po lewej wariant używany od wiosny 1983. Na dole po lewej projekt Leonarda Konopelskiego (1980) używany do dzisiaj, z przerwą w latach 2012-2018, gdy Klub używał wariantu logo z inicjałami Modrzejewskiej wg. projektu Ewy Chodkiewicz-Świder (na dole po prawej).

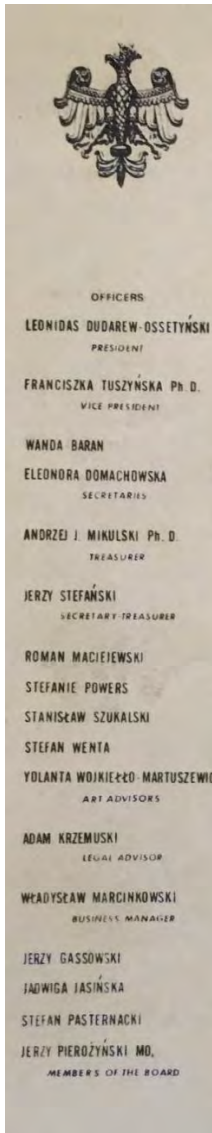
Gwiazda polskiego filmu, Grażyna Szapolowska i Prezes Jolanta Zych, po spotkaniu w lutym 2002 roku.

Zaproszenie na ognisko – piknik w Griffith Park, 23 czerwca 1984 roku, na zakończenie sezonu.

Ognisko Klubowe w Griffith Park, Los Angeles, czerwiec 1984 r.

40-ta rocznica Powstania Warszawskiego, 1944-1984. Zaproszenie na pra-premierę filmu Sceny z Powstania Warszawskiego i wystawę fotografii z Powstania w Bibliotece Publicznej w Santa Monica, 22 września 1984 roku. Wydarzenie otwarte dla gości.

Pragnę najserdeczniej podziękować Towarzystwu Im.
 H. Modujewskiej, skądtoż te podziękowania nie ucie-
 Pami Prezes Jolci Zych, za zaproszenie do Los
 Angeles,
 To dla mnie zawsze bardzo ważne spotkanie i wyjazd
 wyjazd z Polakami i zaproszenie mojej rodziny.
 Wracając ze Spokorne wyjazd wspaniale, Publiczność
 i kulturze, "Tajpa" wyjechał puentę jak w Warszawie!
 A wogóle to odnowienie tych dni kulturowych
 jest chyba najważniejsze.
 Raz jeszcze dziękuję, z ciepłym pozdrowieniem
 a podziękowanie naszym szkodliwym gospodarzom
 i moji przyjaciel Tomi Josany - Terence i Mikolajowi
 Gienetto
 Robimy swoje!
 Wojtek Młynarski i
 Joanna Kucwał

Zarząd i godło Klubu w latach 1970-tych. Wpis Wojciecha Młynarskiego do Księgi Spotkań po występie w Klubie pt. Róbmy swoje w dniu 25 sierpnia 2001 r. w domu prywatnym w Long Beach (projekt Prezes Jolanty Zych).

Klub w Von Karman Auditorium w Jet Propulsion Laboratory, 2011; program o kosmosie, org. Andrew Downen.

ALBUM 50-LECIA KLUBU KULTURY IM. HELENY MODRZEJEWSKIEJ

MAJA TROCHIMCZYK, ELŻBIETA KAŃSKI
I ELŻBIETA TRYBUŚ, RED.

MOONRISE PRESS

Moonrise Press © 2021

Album 50-Lecia Klubu Kultury im. Heleny Modrzejewskiej to praca zbiorowa wydana przez Moonrise Press, P.O. Box 4288, Los Angeles – Sunland, CA 91041-4288.
www.moonrisepress.com.

© Copyright / Prawa autorskie 2021 Moonrise Press for this compilation only.
Wszelkie prawa zastrzeżone 2021 przez Moonrise Press wyłącznie dla tej kompilacji.
Projekt okładki – Elżbieta Czajkowska. Logo 50-lecia – Maja Trochimczyk.
Czcionka: Castellar i Book Antiqua w tytule. Times New Roman w treści.

REDAKCJA. Redaktor Naczelny – dr Maja Trochimczyk. Redaktorzy: Elżbieta Kański i dr Elżbieta Trybuś. Komitet Redakcyjny: Ewa Barsam, Beata Czajkowska, Elżbieta Czajkowska i Syl Vès. Korekta: Krystyna Kuszta, Jolanta Zych i dr. Isabella Żuralski-Yeager.

AUTORZY zachowują prawa autorskie do własnych tekstów zebranych w tej kompilacji: Anna Maria Anders, Tadeusz Bociański†, Krysta Close, Zofia Cybulska-Adamowicz, Dorota Czajka-Olszewska, Witold Czajkowski, Zofia Czajkowska, Leonidas Dudarew-Ossetyński†, Jadwiga Inglis, Michal Jasień, Tomasz Kachelski, Elżbieta Kański, Klub Kultury im. Heleny Modrzejewskiej w Los Angeles, Krystyna Kuszta, Jarosław Łasiński, Andrzej Maleski, dr Mira N. Mataric, Marta Ojrzyńska, Maria Piłatowicz, Edward Piłatowicz, dr Kleofas Rundzio†, Andrzej Seweryn, Katarzyna Śmiechowicz, Jacek Świder, dr Maja Trochimczyk, dr Elżbieta Trybuś i Jolanta Zych. Za wyjątkiem indywidualnych praw autorskich opisanych powyżej, żadna część tej książki nie może być reprodukowana ani wykorzystywana w jakiegokolwiek formie i za pomocą jakichkolwiek środków, elektronicznych lub mechanicznych, w tym kopiowania i nagrywania, lub w jakimkolwiek systemie przechowywania i wyszukiwania informacji, bez pisemnej zgody wydawcy.

Wyprodukowano w Stanach Zjednoczonych Ameryki

Dane o Publikacji dla Biblioteki Kongresu / The Library of Congress Publication Data:

Trochimczyk, Maja, 1957–; Trybuś, Elżbieta. 1941–; Kański Elżbieta, 1949–; redakcja, Album 50-Lecia Klubu Kultury im. Heleny Modrzejewskiej / Maja Trochimczyk, redaktor; Elżbieta Trybuś, redaktor; Elżbieta Kański, redaktor.
380 stron (368 stron plus xii stron); 8.5 cali x 11 cali. (21.59 cm x 27.94 cm). Tekst w języku polskim, z fotografiami w kolorze.
Tematy: 1. Historia Polski. 2. Historia polskiej emigracji. 3. Historia organizacji polonijnych. 4. Historia kultury

ISBN 978-1-945938-53-5. Praca w formacie cyfrowym PDF
ISBN 978-1-945938-50-4. Tom w twardej oprawie, druk w kolorze
ISBN 978-1-945938-51-1. Tom w miękkiej oprawie, druk w kolorze

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ALBUM 50-LECIA KLUBU KULTURY IM. HELENY MODRZEJEWSKIEJ

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktor Naczelny – Maja Trochimczyk
Redaktorzy – Elżbieta Kański i Elżbieta Trybuś

Komitety Redakcyjne w składzie:
Ewa Barsam, Beata Czajkowska, Elżbieta Czajkowska i Syl Vès

AUTORZY

Anna Maria Anders, Tadeusz Bociański †, Krysta Close, Dorota Czajka-Olszewska,
Zofia Czajkowska, Witold Czajkowski, Zofia Cybulska-Adamowicz, Leonidas
Dudarew-Ossetyński †, Jadwiga Inglis, Michał Jasień, Tomasz Kachelski,
Elżbieta Kański, Krystyna Kuszta, Jarosław Łasiński, Andrzej Maleski,
Mira N. Mataric, Marta Ojrzyńska, Maria Piłatowicz, Edward Piłatowicz,
Kleofas Rundzio †, Andrzej Seweryn, Katarzyna Śmiechowicz,
Jan Świder, Maja Trochimczyk, Elżbieta Trybuś i Jolanta Zych